

Előterjesztés

A Képviselő-testület 1995. június 8-i rendkívüli ülésére

Tárgy: Az önkormányzat által fenntartott és üzemeltetett intézmények szervezetéről és feladatairól szóló jelentés

Előterjesztő: Leszkovszki Tibor polgármester

Előkészítő: Törzsök Károly alpolgármester
Lugosi Jánosné szakreferens
Szajp Istvánné szakreferens
Szentgyörgyvári Éva szakreferens
Unferdorben Anikó pénzügyi szakértő

L. Leszkovszki Tibor

VÁRPALOTA VÁROS ÖNKORMÁNYZATI
KÉPVISELŐ-TESTÜLETE

8100 Várpalota, Gárdonyi G. u. 39.
Pf. 76 Telefon: 372-444

Szám:

Várpalota Város Önkormányzati Képviselő-testülete 1995. június 8-i rendkívüli ülésén megtárgyalta a 92/1995. (IV. 27.) számú képviselő-testületi határozattal létrehozott bizottság jelentését és az intézményhálózat átszervezésével felszabaduló önkormányzati ingatlanvagyon hasznosításáról - az erre vonatkozó önkormányzati rendeletek figyelembe vételével - meghozta a

.../1995. (VI.8.) számú képviselő-testületi
h a t á r o z a t - o t:

1.) A Képviselő-testület felkéri a polgármestert, hogy a Városgazdálkodási iroda bevonásával vizsgálta meg a Pétfürdő, Hősök terén felszabaduló óvoda épületében szállást adó idősök otthona és időskorúak nappali klubja elhelyezésének lehetőségét és annak költségeit.

2.) A Képviselő-testület felkéri a polgármestert, hogy a Városgazdálkodási iroda bevonásával vizsgálta meg a Mártírok úti bölcsőde felszabaduló épületében házasságkötő terem kialakításának, továbbá egyéb intézmények (GAESZ, Vöröskereszt, anyakönyvi hivatal) elhelyezésének lehetőségét és annak költségeit.

3.) A Képviselő-testület felkéri a polgármestert, hogy a Tisztiorvosi szolgálat megkeresésével vizsgálja meg a szolgálat áttelepítésének lehetőségét a Szabadság tér 3. szám alá, a GAESZ által használt jelenlegi helyiségekbe.

4.) A Képviselő-testület felkéri a polgármestert, hogy az Önkormányzati Közülemi Vállalat bevonásával vizsgálta meg az Inota, Készenléti lakótelepen felszabaduló idősök otthona épületének hasznosítását.

5.) A Képviselő-testület felkéri a polgármestert, hogy vizsgálta meg a "Jó Szerencsét" Művelődési Ház használatba, vagy tulajdonba vételének lehetőségét és ezzel együtt a Gyermek- és Ifjúsági Ház funkcióváltásának, esetlegesen értékesítésének lehetőségét.

Határidő: Az 1-4. pont vonatkozásában: 1995. aug. 31.

Az 5. pont vonatkozásában : 1995. dec. 31.

Felelős: Leszkovszki Tibor polgármester

V á r p a l o t a , 1995. június 08.

(Leszkovszki Tibor)
polgármester

(Dr. Czeidli István)
jegyző

Tisztelt Képviselő-testület!

Várpalota város Önkormányzati Képviselő-testülete 1995. április 27-i ülésén határozott az önkormányzat által fenntartott intézmények működésének, működési kereteinek, kötelező és felvállalt feladatainak vizsgálatáról. Az átvilágítási feladat elvégzésére létrehozott egy 5 főből álló szakértői csoportot, amelynek tagjai Törzsök Károly alpolgármester, Lugosi Jánosné, Szajp Istvánné, Szentgyörgyvári Éva szakreferensek és Unferdorben Anikó pénzügyi szakember.

A szakértői csoport a jelentését elkészítette és megtette javaslatait.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztést tárgyalja meg, és hozza meg határozatát a szükséges intézkedésekről.

V á r p a l o t a , 1995. május 30.

Leszkovszki Tibor
polgármester

I.

Az átvilágítás általános jellemzése, alkalmazott módszerei

Várpalota város Képviselő-testülete 1995. április 28-ai ülésén határozta el a város által fenntartott, üzemeltetett intézmények átvilágítását. Ennek a feladatnak az elvégzésére 5 főből álló szakmai bizottságot hozott létre döntően a polgármesteri hivatal szakértőiből, külső, de a város költségvetését jól ismerő pénzügyi szakemberből. A bizottság vezetését a város alpolgármesterére bízta.

Az átvilágítás igénye az 1995. februárban tartott költségvetési vitában már megfogalmazódott. Párosult ehhez az 1995. március 12-ei kormányhatározatban az önkormányzatok számára megfogalmazott kérés, amely azt irányozza elő, hogy a települési önkormányzatok vizsgálják meg intézményeik működésének hatékonyságát abból a célból, hogy a központi szerveknél elhatározott 15%-os létszámcsökkentést az önkormányzatok is hajtsák végre.

Az átvilágítás szükségességét indokolja az a tény, hogy az 1995. évre elfogadott városi költségvetés kereken 133 MFt olyan forrást is megjelöl, amelynek egy része hitel, másik része (a nagyobbik) pedig nagyon esetlegesen teljesülő bevétel (kárptótlási jegy és ingatlan eladás).

A képviselő-testület feladatul szabta, hogy a vizsgálat terjedjen ki az intézményhálózat szervezeti felépítésére, a feladatvállalás jelenlegi és az indokolt mértékére, az indokolt feladatellátáshoz szükséges dolgozói (közalkalmazotti) létszám megállapítására.

Az idő rövideje miatt a bizottság munkája nagyon hajszás volt. Nagyon sok adatot kellett összegyűjteni és feldolgozni, sok egyeztető tanácskozást tartottunk.

Munkamódszerünk a következő volt:

- információ és adatgyűjtés
- adatok feldolgozása, egyeztetés a jogszabályokban meghatározott mutatókkal
- összevont tanácskozások az azonos típusú intézmények vezetőivel
- helyszíni egyeztetések
- szükség esetén visszatérő egyeztetések.

A vizsgálat első lépése az elvek tisztázása volt az Oktatási, Kulturális és Sport Bizottság intézményvezetőkkel kibővített ülésén. Ezen mindegyik intézmény vezetője jelen volt, felkérést kaptak az intézményen belüli saját elhatározásból megoldható átszervezések kimunkálására a megfogalmazott elvek alapján. Ennek eredménye az lett, hogy több helyen (1.sz. Iskola, 8.sz., 4.sz. és 5.sz. Óvoda) az intézményen belüli és a bizottság által megfogalmazott átszervezés teljesen egybeesett. A bizottság a munka során 25 intézményben végzett helyszíni egyeztetést. Ezeket a tárgyalásokon a vezetőknél kívül jelen voltak és a tárgyalásban

bekapcsolódtak az érdekvédelmi szervezetek (szakszervezetek, közalkalmazotti tanács) vezetői is. Úgy a helyszíni egyeztetések, mint az összevont tanácskozások hangulata tárgyyszerű volt, a résztvevők megértették és elfogadták a szükséges intézkedésekre vonatkozó javaslatokat.

A javaslatok kimunkálása és az egyeztetés viszonylag egyszerűen történt az óvodák és iskolák vonatkozásában, hiszen a feladatmutatókat jogszabályok határozzák meg. A feladatmutatók optimális szintre vonatkoznak. (pl. óvodai csoportok létszáma, iskolai osztályok létszáma, óratervi tanítási órák az egyes osztályokban, dolgozói létszámnormatívák stb.) Ettől a fenntartó kedvezőbb feltételeket is elfogadhat, ha felvállalja, illetve fel tudja vállalni annak többletköltségeit. (Alacsonyabb létszámok, kiscsoportos oktatás, kötelező óraszám csökkenése, stb.)

Lényegesen nehezebb meghatározni azt a feladatkört és dolgozói létszámot, amelyet a közművelődési intézmények látnak el. Ebben igen nagy szerepet kapnak a kialakult hagyományok, a kialakult feltételek és általában az intézmények dolgozói, vezetői által kimunkált tevékenységi formák, szolgáltatások. A dolgozói létszámot és annak összetételét is a hagyományozott és "kitalált" feladatok ellátásához becsült és jórészt kialakult dolgozói létszám teszi ki. Az egyeztetések éppen ezért nem a területen voltak a legnehezebbek, javaslatunknak is ez a legbizonytalanabb része.

A bizottság feladatköre a javaslattételre szorítkozhat. A testületi döntés után a munkáltatói jogkört gyakorló vezetőknek el kell végezni a szükséges intézkedéseket. Ezek legnagyobb részben személyi jellegű döntések lesznek. A munkát tovább kell folytatni az intézmények költségvetési kereteinek újbóli kimunkálásával és az 1995. évre szóló költségvetési rendelet módosításával. Ezt leghamarabb augusztus végén lehet elvégezni

II.

A GYERMEKLETSZÁMOK ALAKULÁSA AZ INTÉZMÉNYEKBEN

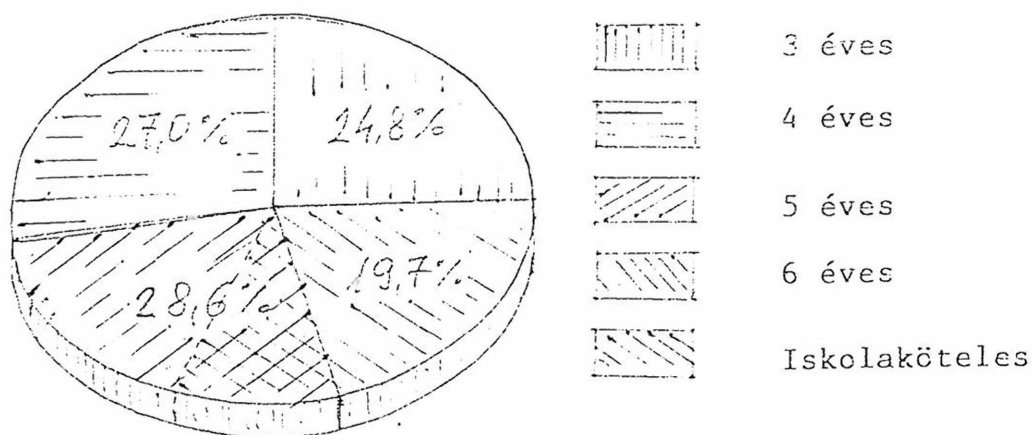
A gyermekellátást szolgáló intézmények igénybevétele alapvetően függ az intézményi szolgáltatás jellegétől, valamint a szolgáltatással összefüggő, általában törvényben szabályozott kötelezettségtől.

A bölcsődei szolgáltatást a családok minimális aránya veszi igénybe, általában azok, ahol az anyuka a munkavállalás következtében nem tud otthonmaradni gyermekével. Az elhelyezési igényt nem lehet előre megbecsülni, tapasztalati adatok állnak rendelkezésre. Ennek alapján úgy tűnik, hogy a városközponti 60 és a péti 10 férőhelyes az igényeket mindaddig ki tudja elégíteni, ameddig a nők foglalkoztatási aránya a jelenleginél nem lesz lényegesen magasabb.

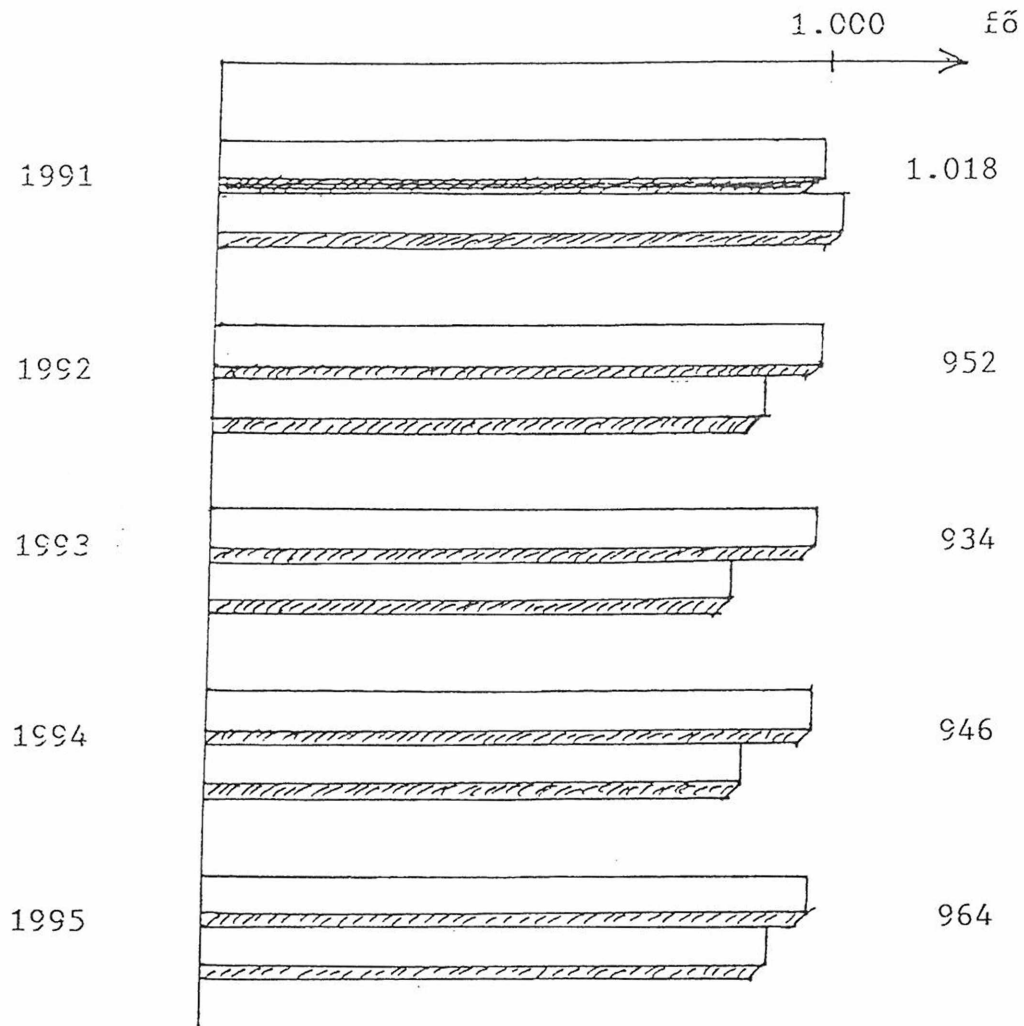
A 3-6 éves korú gyermekek óvodai ellátása részben kötelezően nyújtandó, illetve kötelezően igénybe veendő szolgáltatás. Az oktatási törvény az 5 éves gyermekek óvodai nevelését, illetve ennek hiányában az iskolára előkészítő foglalkozások szervezését kötelező feladattá teszi. A városban iskolában szervezett előkészítő foglalkozásokra nincs szükség, ezt a feladatot az óvodák teljesíteni tudják.

Óvodáinkban elhelyezett gyermekek korösszetétele eléggé sajátos. Az összes óvodához képest jelentős arányban nyertek felvételt a 3 és 4 évesek, így a közvetlenül iskolába lépés előtt állók aránya alacsonyabb a nagyobb térségben vizsgált átlagnál. A fiatalabb korosztályok ilyen arányú jelenléte indokolt lehet a szülők - ezen belül az anyukák - nagyobb arányú foglalkoztatottsága esetén. Várpalotára sajnos nem ez a jellemző.

Az óvodákban elhelyezett gyermekek kor szerinti összetételét mutatja a következő grafika:

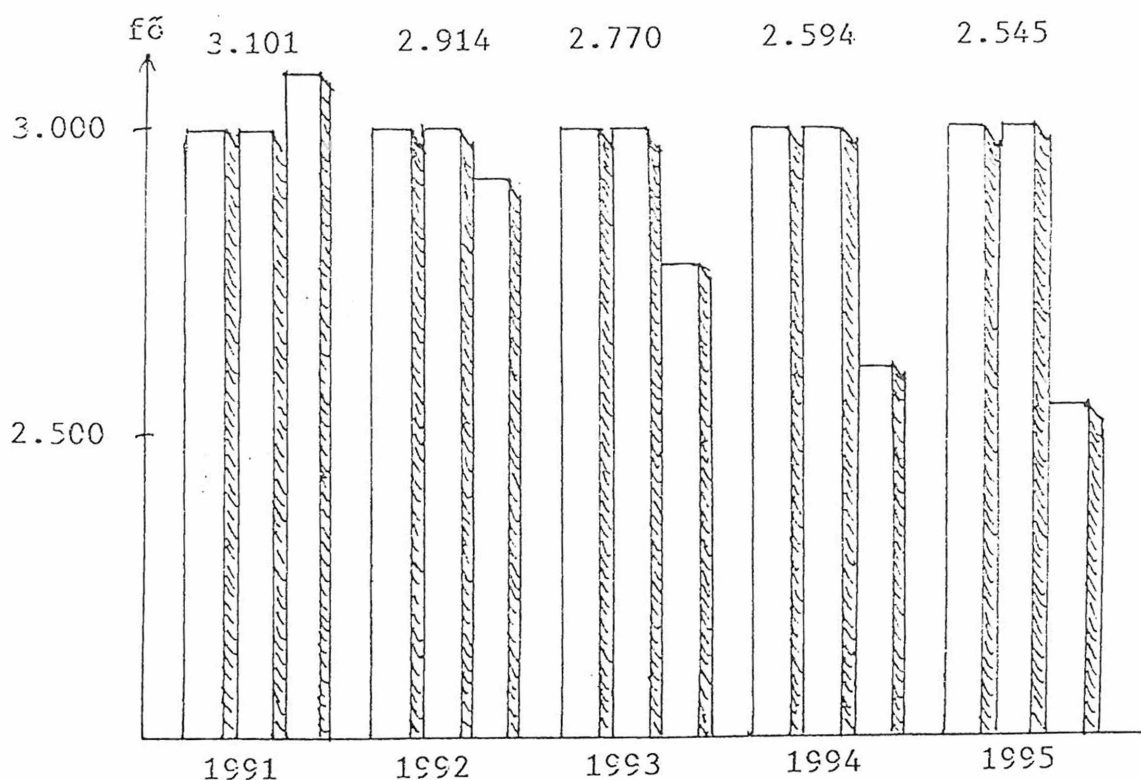
Az óvodában elhelyezett gyermekek száma túljutott a mélyponton. Az 1991. évhez képest 92-ben és 93-ban folyamatosan csökkent, azóta viszont növekszik. A gondozottak számának változását tartalmazza a grafikon (evangélikus óvoda nélkül).

Az 1995. évi létszám még nem végleges. A be nem írt 5 évesek felkutatása jelenleg folyamatban van. Lehetséges, hogy a létszám 15-20 fővel növekedhet.

Az általános iskolások száma az elmúlt négy évben folyamatosan csökkent. A két általános iskolában kerekben 18%-kal kevesebb gyermek jár 1995. őszétől, mint amennyi volt 1991-ben. A csökkenést elősegítette az is, hogy létrejött a magániskola, illetve általános iskolás korúakat is oktatnak a gimnáziumban (7. és 8. oszt.). A két intézmény a korosztályhoz tartozó gyermekeknek mintegy 5%-át vette át.

Az iskolában oktatott gyermekek számát tartalmazza a grafikon:

Az iskolában oktatott gyermeklétszám csökkenése tovább tart. Az óvodákban közvetlenül az iskoláskor előtti 300-320 gyermekkel szemben 330 körüli 8.osztályos végez. A csökkenés azonban lelassul, az 1991-93. közötti évenkénti 5-6%-os létszámcsökkenéssel szemben 1-2%-os várható, majd 1997-98. körül kezdődik lassú emelkedés.

III.

INTÉZMÉNYI FELADATELLÁTÁS SZERKEZETE, MUTATÓI

A város által fenntartott intézményeket az ellátás jellege szerint a következő csoportokba sorolhatjuk:

- bölcsődei ellátás 3 éves korig
- óvodai ellátás 3 - 6 éves korig
- iskolai oktatás és napközis ellátás
- kulturális és sport célú szolgáltatás
- időskorúak ellátása, szociális gondozás

1. A bölcsődei ellátás

1.1 A városban 3 bölcsőde üzemel jelenleg. Pétfürdőn 10-12 gyermek gondozására van lehetőség. A városközpontban a Mártírok úton 40 férőhely, a Mátyás király útiban 60 férőhely kialakítása lehetséges.

A foglalkoztató termek 40-45 m² nagyságúak. Egy gyermek elhelyezésére a norma szerint 4 m² mozgásteret kell biztosítani.

1.2 A Mátyás király úti bölcsődében 2 pavilon jelenleg az Ifjúsági Házban működő szakiskola használatában van.

A kihasználtságot tartalmazza az alábbi táblázat:

Bölcsőde	Beíratott gyerekek száma	1995. I. negyedév átlagos létszám	1995. szept-től várható létszám
Pétfürdő	13	10	12
Mártírok úti	51	33	25-28
Mátyás k. u.	45	30	29
Együtt	109	73	66-69

Az adatokból az derül ki, hogy a beíratott gyermekeknek mintegy 2/3-a veszi igénybe ténylegesen a szolgáltatást átlagosan. Természetesen vannak olyan időszakok, amikor a megjelenési létszám magasabb. A bölcsődei ellátás után a település nem kap normatív támogatást.

A bölcsődéseket csupán a szülők által fizetett térítési díj mérsékli, amelynek napi összege a nyersanyagnormával azonos, 84 Ft/nap. (1.600 - 1.700 Ft/hó).

1.3 Az ellátás költségeit az 1995. gazdasági évre a táblázatból olvashatjuk ki az 1. sz. mellékletből.

Az önkormányzati támogatást csökkenti az, hogy az átlagos létszám a férőhelyeknek mintegy 80%-át teszi ki.

Nincs azonban megtakarítás sem a bér, sem az épületre vonatkozó kiadásoknál. Csupán az étellemezési kiadások mérsékeltebbek néhány százezer forinttal.

1.4. A városközpontban működő két bölcsőde várható létszáma 55-60 fő. A Mátyás Király úti bölcsődében ekkora létszám elhelyezhető. A bölcsődék összevonásával a bérköltségeknek mintegy harmada, az egyéb költségeknek (Mártírok úti épület üzemeltetése) is jelentős része megtakarítható.

A bölcsődei ellátás önkormányzatot terhelő költségeit csökkenteni lehetne úgy is, hogy a mostani térítési díj (84 Ft/nap) helyett a szülőktől működési hozzájárulást kérnénk. (A térítési díj mértéke nem lehet magasabb a napi nyersanyagnormánál). A működési hozzájárulás megállapításának alapja a család nettó bevételéből az 1 főre jutó átlagbevétel 20%-a lehetne, minimális hozzájárulásként megőrizve a mostani térítési díjat. A gondozott gyermekre jutó bevételből a 20% körüli hozzájárulás még nem megterhelő, véleményünk szerint ekkora összeg az ellátásért áldozható. Az ellátott gyermek étellemezést kap, az intézmény által biztosított ruhát viseli és nyúvi a gondozási időben.

2. Óvodai ellátás

2.1. Az óvodai intézményhálózat a 3-6 éves gyermekek intézményi ellátását, nevelését szolgálja. Az ellátás igénybevétele csupán az iskoláskort megelőző időben, 5 éves korban kötelező. Az elmúlt időszak során a városban 10 óvoda alakult ki. Közülük egy óvoda 1991-ben vált üzemi óvodából önkormányzativá, továbbá 1991-ben jött létre az evangélikus óvoda.

Az önkormányzat fenntartásába jelenleg 9 óvoda tartozik. Közülük 8 önálló, élén magasabb vezetővel, csupán a 6. sz. (Rákóczi-telepi) tagóvoda, a Mártírok úti óvodához rendelve.

2.2. Az óvodai intézményhálózat szerkezetének módosítása többször került szóba (legutóbb 1992-ben), az átszervezés elsősorban szubjektív okok miatt rendre meghiúsult. Szakmailag sem indokolható kellő súllyal az egyéb - elsősorban gazdasági - okokkal szemben a kislétszámú, 2 -3 csoportos, óvodák teljes önállóságának megőrzése. A város óvodái a nagyobb térségi átlaghoz képest kedvező körülmények között működtek és működnek. Az óvodai csoportok alacsony átlagléttszáma, az óvodák teljes önállósága része ennek a kedvező körülménynek.

2.3. Az óvodai ellátás szűkítése csupán minimálisan indokolt. A lehetőségeket behatárolja a város sajátos szerkezete, földrajzi elhelyezkedése. Az ellátást, annak szerkezetét törvények szabályozzák, illetve törvényi végrehajtást szolgáló rendeletek adnak útmutatást, tesznek ajánlásokat.

Törvény szabályozza az óvodai csoportok gyermeklétszámát. E szerint az óvodai csoportban maximálisan 25 gyermek helyezhető el. Indokolt esetben ezt 10%-kal meg lehet haladni.

Az alábbi táblázat ebből a szempontból vizsgálja az óvodákat.

Óvoda	gyermek létszám	csoportok száma	csoportok átlag-	telítettség maximális (25 fő) létszámhoz (%)
Mártírok úti	124	5	24,8	99,2
3. sz.	76	3	25,3	101,3
Nitrogénes	143	7	20,4	81,7
Inota falu	58	3	19,3	77,3
Készenl.lkt	28	2	14	56,0
6. sz.	50	2	25	100,0
Tésidombi	176	9	19,5	78,2
Mátyás u.	163	8	20,4	81,5
Ady lkt.	128	5	25,6	102,4
EGYÜTT:	946	44	21,5	86,0

A törvény szabályozza a még elfogadható átlagléttszámokat. Ezt 20 főben határozza meg csoportonként. A 100%-os telítettséget így sem éri el némelyik óvoda.

2.4. Az óvodai ellátás után a város óvodásonként 27.500 Ft állami támogatást kap. Ez a normatíva a tényleges költségeknek töredékét, mintegy harmadát fedezi. Az óvodai ellátás költségeit, ennek az egyes óvodákra vetített adatait tartalmazza a 2.sz. melléklet.

A bevételből 25.658 eFt az állami támogatás, 10.387 eFt a saját bevétel. Az óvodák közötti összehasonlításra a 2 sz. melléklet utolsó 3 oszlopának adatai a leginkább megfelelőek és mint látható, igen nagyok a szóródások. Az óvodánkénti fajlagos költségek közelítése is indokolja, hogy az ellátás szerkezete módosuljon.

2.5. Az ellátás szerkezetének módosítását csak olyan mértékig tartjuk indokoltnak, hogy az elhelyezés iránti igények növekedése esetén a feladat ellátható legyen mindhárom, illetve négy településrészben. A módosítást indokolja az igen magas, némely óvoda esetében a kiugróan magas önkormányzati támogatás.

A módosítást indokolja az is, hogy az új óvodai nevelési évben a felvételt kérők száma is változik.

A változtatási javaslat összesítését az alábbi táblázat tartalmazza:

Óvoda	gyermek létszám	csoportok száma	csoportok átlag- létszáma	telítettség a maximális (25 fő) létszámhoz (%)
Mártírok	140	5	28	112
3-as és Nitrogénes	208	9	23,1	92,4
Inota falu	43	2	21,5	86
Inota lkt.	28	1	28	112
6-os	57	2	28,5	114
Tésidombi	190	8	23,7	95
Mátyás u.	170	7	24,3	97,1
Ady lkt.	128	5	25,6	102,4
EGYÜTT:	964	39	24,7	98,9

A javaslat szerint a jelenlegihez képest 5 óvodai csoporttal működne kevesebb szeptembertől, ami 11,3%-os csökkentést jelent. Az óvodai csoportok átlagléttszáma, telítettsége a törvényben szabályozott maximumot a javasolt átalakítás után sem haladja meg városi átlagban. A zsúfoltabb Mártírok úti és 6-os óvodából ha ez lehetséges, a gyermekek a Tési dombi és a Mátyás király úti óvodába átirányíthatók.

Javaslatunk szerint a két inotai, a Tési dombi és a Mátyás király úti óvodákban az 1-1 csoport működtetését szüneteltetni kellene a csoportok elhelyezését szolgáló helyiségek megtartásával. Tekintettel arra, hogy a